

ידיעות אחרונות

רכישת מינוי: *3778 שירות מינויים: *3773

העורך לשעבר: ד"ר ה. רוזנבלום ז"ל	יו"ר ההנהלה: הראשון: יהודית מנזרס ז"ל	העורך האחראי: הראשון: נח מנזרס ז"ל	העורך האחרון: ארינן מנזרס	עורך: רון ירון	דפוס גלעד: רח' מנזרס 2, תל אביב	Yedioth Ahronoth ידיעות אחרונות	יום שנת סיון בכסלו תשע"ד 18.11.2013 גיליון מס' 22784	5.00 ש"ח (כולל מע"מ)	4.20 ש"ח (ללא מע"מ)
-------------------------------------	---	--	------------------------------	-------------------	---------------------------------------	------------------------------------	---	-------------------------	------------------------

נשיא צרפת בירושלים:

"נמשיך בלחץ על איראן"

פרנסואה הולנד: לא נשלים עם נשק גרעיני באיראן, זה איום על העולם • נתניהו: חובתנו להגן על עצמנו • איתמר אייכנר, עמ' 2

צילום: נטו

אלכס פישמן

חיבוק צרפתי

עמ' 3

שמעון שיפר

הברית החלשה

עמ' 2

"כך ניסו ליצוד את הבת שלי"

השר אורי אורבך

החוק והמוסר

יזעל: הזמר שלא אומרים את שמו, וערוץ הטלוויזיה שלא מבין את הבעיה בלדת לו להופיע כאילו כלום, והקהל שמוחא כפיים, וכל תרבות הסלבס הזו שבטוחה שזה הכל סחיר והכל מותר, ובלבר שזה 'בהסכמה' וחוקי, כאילו כל המוסר והנורמות התרבותיות והאנושיות שלנו נקבעים רק על ידי החוק והתקנות ובשם החופש, ולא על ידי הגינות, צניעות ושכל ישרי. (עמ' 5)

הזמה, אמש

פרשת הזמר והקטינות

אמה של נערה שהצליחה למנוע מספרת להיפגש עם הזמר אחרי הופעה מספרת: איך בריוק פעלה השיטה • המשטרה: אביו של הזמר הוא החשוד המרכזי • מקורבי הזמר: האב ניצל את הצלחתו. הוא לא אחראי למעשי אביו • עמ' 4

אחיה חוזר לדאות

סג"מ אחיה קליין, שנפגע קשה בעיניו במנהרה בגבול עזה, הצליח לזחות מספרים • ירון קלנר, עמ' 14

תיק רוזן לקראת סגירה

בניגוד להמלצת המשטרה: הפרקליטות סבורה שהתנהגותו לא חצתה את הרף הפלילי • עמ' 6

24 שעות

מתקשים לשרוד

מדוע הטיפול בפגים בישראל הוא מהגרועים במדינות המערב?

ממון

מדינה בהאטה

כך משפיעה עלינו הצמיחה הנמוכה במשק

ספורט

בנדורגל הכי קשה

טופר עיני מדבר על חלקו בנישור בין ההתאחדות, הטוטו ומשרד הספורט

סולול

מקום מהטרטים

עשר סיבות טובות לטייל בסיציליה

פגיעים

אחוזי תמותה גבוהים, זיהומים, צפיפות, מחסור באחיות וברופאים. למה הטיפול בפגים בישראל הוא מהגרועים במדינות המערב?

נגה אולמרט | עמ' 6

פגיונה אנושה

צפיפות, מחסור ברופאים ובאחיות, היעדר סטריליזציה ותנאי אשפוז נאותים. כל אלה מובילים לנתון העגום הבא: ישראל היא אחת המדינות המובילות בתמותת פגים מבין המדינות המפותחות. לרגל יום המודעות הבינלאומי לפגים שחל מחר, יצאנו לבדוק איך הגענו למצב הזה

נגה אולמרט | צילום: צביקה טישלר

"היום היא כבר בת 17". ח"כ לויי אבקסיס עם תמונת האחיינית רחלי ששרדה

יאיר בחר בחיים". תהל השתחררה לאחר 54 ימים, יאיר אחרי 70, אבל המסע הארוך לא הסתיים. "יאיר עבר עוד ניתוח במעיים. שלושה חודשים היינו הלוך וחוזר באשפוזים ובביקורות", אומרת ארוילי. "חשוב שהמחוקקים יבינו שהפגות לא מסתיימת בפגייה. עד היום אני נלחמת לקבל אישורים וטופסי 17, ואני יודעת שיש אמהות שפשוט הולכות לשוק

כמו ברכבת הרים. פעם למעלה, פעם למטה". כך מתארת סאי לי ארוילי את התקופה הארוכה שבה שהתה בפגייה בבילינסון עם התאומים שלה יאיר ותהל, שנולדו במשקל הזעיר של 990 גרם כל אחד, בשבוע ה-27 להיריון. ואף שחלפה מאז יותר משנה, האירועים טריים במוחה כאילו קרו אתי מול. "מבחינתי הלידה הייתה הפתעה מוחלטת", היא אומרת. "את הבת הבכורה שלי, כיום בת ארבע וחצי, ילדתי אחרי שבוע 40. בכלל לא היה בכיוון שאלד אותם מוקדם והבום הזה היה לי מאוד קשה".

ארוילי ילדה בניתוח חירום בהרדמה מלאה ב-14 בספטמבר אשתקד. "חטפתי סחרחורת", היא מתארת את הביקור הראשון בפגייה אחרי הניתוח. "לא היה לי מושג מה אני הולכת לראות. מושגים כמו אינקובטור לא היו בכלל בלקסיקון שלי. עד שלא נכנסתי לשם לא עיכלתי את המ שמעות. החוורת כולי, לא יכולתי להישאר שם יותר משתי דקות".

כשארוילי חזרה לחדרה, היא החלה לנבור באינטרנט. "במקביל אליי נכנסה לניתוח חירום בחורה בשבוע 27, כמוני, וידעתי שהתינוקת שלה לא שרדה. לי נולדו שניים ורציתי לדעת מה הסיכוי שלהם לשרוד, אם כדאי לי בכלל להיקשר אליהם. כשהבנתי שיש סיכוי – חזרתי יותר מוכנה. בימים הראשונים אסור היה לגעת בהם. הייתי יושבת שם שעות, מסתכלת עליהם ומתפללת שהכל יהיה בסדר".

ואכן, האשפוז היה רצוף מהמורות, עליות ומורדות. התאומים היו מחוברים למוניטור 24 שעות ביממה, נדבקו בזיהומים ובחידקים, ויאיר הקטן עבר גם ניתוח חירום במעיים. "התקשרו אליי ואמרו לי לבוא כמה שיותר מהה הציעו שניפרד ממנו, אבל אחרי תקופה של התאוששות

רשל ודוד לוי עם הנכדה שנולדה פגית

האחות, אילנית רואש, בפגייה

הפרטי. בלתי אפשרי לנהל את המלחמה הזאת כשיש עוד ילדים בבית שצריך לטפל בהם. זה לא צריך להיות ככה".

מקצוע במצוקה

כ-170 אלף תינוקות נולדו השנה בישראל, מתוכם כ-10 אחוזים פגים. על פי הגדרת משרד הבריאות, "פג" הוא כל תינוק שנולד טרם השבוע ה-37 להריון, ומדובר באוכלוסייה פגיעה מאוד הנמצאת בסיכון לתחלואה קשה ולמוות. "המער"

ח"כ אורלי לויי אבקסיס: "אחותי אילנית ילדה תאומות לפני שבוע 30, ואחת מהן לא שרדה. זאת הייתה תקופה מטורפת. היינו במשמרת על השעון, כך שאני מכירה את הנושא מניסיון אישי"

במדינות המפותחות. זאת לעומת יפן, למשל, שם מצליחים להגיע ל-70 אחוזי שרידות בגבול החיות. "זו ממש תמונת ראי למצב אצלנו", אומר ד"ר צנגן, שמפנה זקור לבעיה רצינית נוספת שקשורה לבתי החולים, והיא תחלואה בזיהומים נרכשים, שגוררת עלייה תחלואה ותמותה של עשרות פגים בשנה יותר מהעולם המערבי. ואין לו ספק ממה נובע הפעה.

"יש בעיה של היעדר כוח אדם מספק", הוא קובע. "אם בעולם המערבי על כל פג מונשם יש סדר גודל של אחות צמודה, אצלנו מדובר

כות שלהם לא בשלות וצריך לתמוך בהן", מסביר ד"ר שמואל צנגן, מנהל מחלקת יילודים ופגים בבית חולים ברזילי, יו"ר איגוד הניאונטולוגים בישראל וחבר "הפורום למען הפגים בישראל". "הקבוצה הבעייתית ביותר מבחינת סיבוכים הם אלה שנולדו במשקלים נמוכים מאוד, מתחת לק"ל לוחצי, או לפני השבוע ה-31. כאלה יש כ-1,700 בשנה, מתוכם כ-300 נולדים בגבול החיות, כלומר בשבועות 22-24, במשקל 400-700 גרם". בקבוצה הזו התמותה גבוהה במיוחד, ובישראל היא עוברת את ה-90 אחוז – אחת הגבוהות

מה הם היו אומרים: "במקום שבו קיימים חיים קיימת תקווה" | מיגל דה סרוואנטס

אייר ותהל ארוילי עם אמם סאלי. למעלה: בפגייה, מתוך תערוכת הצילומים במשכן הכנסת

מכסה את הטיפול היקר מאוד בפג קטן, הבעיה הגדולה יותר היא שגם הסכום הזה לא מגיע לפי גייה. "מנהלי בתי החולים משתמשים בו לטובת נושאים אחרים", אומר ד"ר צנגן. "משרד הב" ריאות ואני כיו"ר האיגוד עמלים עכשיו לעשות תיקון בחקיקה שיעלה את המענק עבור כל פג, וידאג שהתוספת תינתן רק כתמריץ עבור מרכזים רפואיים שהשקיעו בפגיות שלהם."

על הצפיפות הזו מעידה ארוילי. "היו ימים שחלקתי בלטה עם אמא נוספת", היא מספרת. "הייתי צוחקת עם האחיות שבמקום הזה הן מדרבנות אותנו בכוח לעשות דיאטה."

מחר, ה-19 בנובמבר, יצויין בכנסת "יום המור דעות הבינלאומי לפגים" במטרה להגביר את המודעות הציבורית לצרכיהם המיוחדים, להעלות על סדר היום הממשלתי את הנושאים הדורשים טיפול ממלכתי ולאסוף תרומות. את הפעילויות השונות, שיכללו דיון מיוחד במליאה ובוועדות השונות, ותערוכה של צילומי פגים שצולמו על ידי הוריהם במהלך השנה בפגייה, שתוצג במשכן הכנסת תחת הכותרת "גיבורים מהחיים", מובילה ח"כ אורלי לוי-אבקסיס, יו"ר

הוועדה לזכויות הילד ורכות נר" שא הפגים בכנסת, בשיתוף לה"ב, העמותה למען הפגים בישראל, והאיגוד הישראלי לניאונטולוגיה – המהווים יחד את "הפורום

באחות לארבעה פגים, ובשעות הערב והלילה אפילו לשמונה. מן הסתם אי אפשר להיות זמין כמו שצריך, ולכן אנחנו טוענים שזה חלק מהסיבה לתמותה של פגים בגבול החיות."

לא רק באחיות פגייה, גם ברופאים יש מחסור, הוא מציין. "בסך הכל יש מאה רופאים ניאונטולוגים שמחזיקים 26 פגיות בתחומי הקו הירוק. מבחינת ביצוע פעולות, הכרת הספרות וקבלת החלטות – הידע מצוין, אבל יש צורך בתוספת של עוד מאה ניאונטולוגים. משרד הב" ריאות מבין את הבעיה ולכן ניאונטולוגיה מוגדרת כמקצוע במצוקה. בעיה נוספת היא התשתיות, שגורמות לצפיפות: ברוב הפגיות בארץ המרחק בין ילוד לילוד באינקובטור עומד על 60 ס"מ, כשלמעשה הוא צריך להיות גדול משני מטרים."

אבל הדבר שעליו מתריע ד"ר צנגן הוא גם מחסור בפונקציות בסיסיות. "בהרבה פגיות חסרים חדרי תרופות סטרייליים, מטבח סטרילי לשמירה על חלב אם וחדרי הורים", הוא אומר. "בגלל שאין להם מקום, ההורים מניחים את החפצים שלהם בסביבת הפג וזה יוצר בעיה של היגיינה שמאוד הכרחית בפגייה."

וכמו בדרך כלל, בעיית התשתיות וכוח האדם היא סימפטום לבעיית האמיתית, שהיא בעיית משאבים. עבור כל פג ששוקל מתחת ל-1,750 ק"ג ושורה, מעניק הביטוח הלאומי לבית החולים כ-170 אלף שקל. אבל לא זו בלבד שהסכום לא

"פּלֶשְׁבֵקִים"
מהפגייה "שירלי"
אוחנה ובנה אליאב.
למטה: אליאב
בפגייה, מתוך
התערוכה במשכן
בכנסת

צילומים: יריב כץ, חיים הורנשטיין

למען הפגים בישראל".
כשפעילים כפורום נכנסו
ללשכתה של לוי-אבקסיס כדי
לגייס אותה לעניין, הם לא היו
צריכים לעבוד קשה כדי לשכנע
אותה. "הם התחילו לדבר ואמרתי להם: תעצרו
רגע, אני יודעת כמה מדובר מניסיון אישי. עברנו
במשפחה את החוויה הקשה הזאת", היא אומרת,
ומספרת על התאומות שילדה אחותה, אילנית,
לפני שבוע 30, ואחת מהן לא שרדה. "זאת הייתה
תקופה מטורפת. היינו במשמרת על השעון. זה לא
פשוט. בשנתיים הראשונות אחותי לא חזרה לע'
בודה – גם המשכר בגלל הילדה שלא שרדה וגם
המאבקים היומיומיים של רחלי, הילדה ששרדה,
עם כל הקושי הנלווה לזה. וזה בלי שהיו לה ילדים
גדולים יותר בבית, שצריך כמוכּן לטפל גם בהם."
ח"כ לוי-אבקסיס, שאחיניתה בת 17 היום –
"היא מדהימה ומוכשרת, מציירת בחסד עליון",
היא מתגאה – נרתמה לנושא במרץ. "הובלתי
את הצעת החוק של הארכת חופשת הלידה לאם
שהיילוד שלה מאושפז, כך שהיא תתחיל להיספר
רק בתום עד עשרה שבועות אשפוז", היא אומרת,
ומסבירה שעד שהחוק עבר, נשים רבות ויתרו על
מקום העבודה, "כי הפחד לחזור הביתה כשאין
עזרה צמודה ורופאים קרובים הוא מטורף. כשה
בנתי שגובים תשלום נוסף עבור הפגים, פניתי
לחברות התעופה והן שינו את המדיניות".

1,620 ק"ג, פג גדול יחסית, והכל היה בסדר", היא
אומרת. אבל לתנאים המורכבים בפגייה יש מחיר,
ומי שמשלם אותו הם הפגים. "ביום העשירי הוא
נרבק בחיידק בצורה מאוד דרמטית ואחרי שזה
עבר הוא נרבק בווירוס, והיה בבידוד כדי לא
להרביק את שאר הפגים", אומרת אוחנה ומספרת
שאחרי שבועיים בבידוד היא החליטה להישאר
לצד בנה במשך השבת. "אינסטינקט אימהי", היא
אומרת. "באמצע הלילה המוניטור לא הפסיק
לצפצף ועשיתי רעש כדי שיבואו לברוק אותי,
ואז העבירו אותי לטיפול נמרץ. אצלי התפרץ
דיכאון אחרי לידה, הייתי מכוונסת בעצמי ובמשך
שלושה ימים לא התקרבת לי. אחר כך חזרתי
בכל הכוח להיות שם בשבילי".

רק אחרי חודש וחצי אשפוז אליאב שוחרר
לביטו, "אבל בכל פעם שאנחנו מגיעים לביקורת
בסורוקה צצים לי פלאשבקים של הדברים שקרו
שם", אומרת אמו. "אנחנו מסתכלים על זה כמו
משהו שלגמרי עבר, אבל זה פצע פתוח. את
מגיעה למצב שהתינוק יצא ממך, אבל הוא לא
בבעלותך, כל הזמן יש סביבו רופאים. זה מצב של
חוסר שליטה. הילד באינקובטור במקום להיות על
הידיים שלך. זאת הייתה תקופה מאוד מטלטלת,
פיזית ונפשית, אבל התוצאה שווה הכל".

לתרומות: עמותת לה"ב: 03-9533935 או

• info@pagim.net

noga-o@yedioth.co.il

את הידע כדי לעקוב אחריהם. אז מה שקורה
בדרך כלל זה שעל כל פיפס הכי קטן הפגים
חוזרים לחדר מיון לשווא, ואז נרבקים מילדים
שהם באמת חולים".
אז מה צריך לעשות?

"צריך לשפר את המערך בקהילה כך שאותם
1,600 פגים יהיו במעקב נאונטולוגי במשך שנת
החיים הראשונה או השנתיים הראשונות שלהם.
והדבר השני הוא לבנות עבורם מרפאות לפגים
בקופות החולים, כמו שיש מרפאה לילדים עם
סוכרת, ושם יחכו להם נאונטולוג ופיזיותרפיסט
ויועצת הנקה וריפוי בעיסוק, שיוכלו לעבוד עם
הפג ולהדריך את ההורים איך לתמוך בו כדי
שישגשג ויתפתח בצורה הכי טובה.

"חשוב גם לדעת שרוב הפגים בסך הכל גדלים
לתפארת. על פי המסורת, משה רבנו נולד בחודש
שביעי. גם אם נולדים בחודש שביעי אפשר לצאת
מנהיגים דגולים".

זה פצע פתוח

הפגים הקטנים אמנם אולי יגדלו להיות
מנהיגים גדולים, אבל עקבות התקופה קשה
מלווה לא רק אותם, אלא גם את הוריהם. שירלי
אוחנה מברר-שבע לא יכולה לשכוח את הימים
הארוכים שלה בפגייה אחרי לידת בנה אליאב,
במאי השנה. "הוא נולד בשבוע 30 פלוס במשקל

נושא נוסף שהפורום מבקש לקדם הוא הטיפול
בפג בקהילה אחרי השחרור. "מדובר בפגים שצ'
ריכים מעקבים מיוחדים – מעקב אחרי עקומות
הגדילה, מעקב בכלכלה, חיסונים מיוחדים שהם
צריכים לקבל בחורף נגד וירוס ה-19, המכונה
וירוס הפגים, מעקבים במכון להתפתחות הילד,
ריפוי בעיסוק ועוד", אומר ר"ר צנגן. "אבל הפ'
גים מועמסים על רופא הילדים בקהילה, שנורא
נלחץ כשהוא רואה אותם. הם מגיעים עם תיק
יותר גדול מהיילוד עצמו, ואין להם, בחמש דקות
המוקדשות לילה, לא את הזמן ולפעמים גם לא

ד"ר שמואל צנגן, יו"ר
איגוד הניאונטולוגים:
"במערב, על כל פג מונשם
יש אחות צמודה, ואצלנו
יש אחות לארבעה עד
שמונה בנים, ויש פחות
ממחצית הרופאים
הניאונטולוגים הדרושים"

בנוסף פועלת חברת הכנסת בין היתר למען
פיתוח שירותים בקהילה לפגים, הוספת תקני
רופאים, אחיות ומיטות אשפוז, הקמת בנק חלב
אם סמוך לפגיות וייעוד מענק האשפוז על לידת
פג למחלקת הפגים בלבד. "הייתי היום בסיוור בפ'
גייה בבית החולים קפלן ושמעתי שוב טענות על
מחסור באחיות ובניאונטולוגים. זה חוזר על עצמו
כל הזמן", היא אומרת. "חלק מהעבודה שלנו ביום
הפג זה לברוק איפה הדברים עומדים ולהמשיך
ללחוץ. אני אופטימית ואני חושבת שחלק מהד'
ברים יזכו לאוזן קשבת במשרד הבריאות".